

Cena egzemplarza zł 4
Pobieranie wyższej opłaty
jest nadużyciem

ILUSTROWANY

Prenumerata mies. zł 90
wysyłka pod opaską zł 95

KURIER POLSKI

Rok III Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Sekret. redakcji 19-07 (czynny cały dzień). Telefon
między miast. 36-00 (czynny cały dzień).

Piątek, 14 listopada 1947 r.

Konta: PKO „Zryw” Nr VI-135, PKO IKP Nr VI-140
Konto bieżące: Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Bydgoszcz, konto Nr 8088.

Nr 311

Chrzcziny na holenderskim dworze królewskim

W katedrze w Utrechcie odbyły się chrzcziny najmłodszej, 8-miesięcznej córki księżniczki Juliany — Marli. Na uroczystości tej wystąpiła oficjalnie po raz pierwszy od czasu swej choroby i złożenia władzy, królowa-matka Wilhelmina (na zdjęciu po prawej).

Rosja ma bombę atomową

SENSACYJNE doniesienie angielskiego pisma o pierwszym doświadczeniu z bombą na Syberii

Wielka mowa polityczna wygłoszona przez min. Mołotowa w rocznicę Rewolucji Październikowej, wywarła potężne wrażenie w całym świecie. Szczególnie ten ustęp, w którym min. Mołotow stwierdził, iż tajemnica bomby atomowej nie jest już tajemnicą, podziałał na głowy bojowo usposobionych Amerykanów, jak strumień zimnej wody. Wojskowym politykom Stanów Zjedn. wydawało się dotychczas, iż jedynie USA znają tajemnicę bomby atomowej i że potrzęsając nią przy każdej okazji, mogą narzucać swą wolę światu i dyktować warunki.

W ślad za oświadczeniem min. Mołotowa, inne jeszcze bardziej rewelacyjne doniesienie wstrząsnęło opinią światową. Jak podało w dniu wczorajszym Polskie Radio, opierając się na informacjach podanych przez dzienniki brytyjskie, w ostatnich dniach na bezludnych przestrzeniach Zw. Radzieckiego, w okolicach Irkutka, w górzystych okolicach u południowego krańca jeziora Bajkał, wypróbowana została pierwsza bomba atomowa konstrukcji radzieckiej. Dla doświadczeń użyto małej bomby o

wadze zaledwie 6 kg. Niemniej jednak skutki wybuchu były bardzo poważne. Promień działania bomby wynosił 30 km. Dalsze szczegółowe próby osłonięte są ścisłą tajemnicą.

MANIU wniósł odwołanie

BUKARESZT (obsł. wł.). Przywódca narodowej partii chłopskiej dr Maniu, który skazany został na dożywotnie ciężkie więzienie, wniósł za pośrednictwem swego obrońcy odwołanie. Podobne odwołania wnieśli obrońcy 18 pozostałych oskarżonych, skazanych na kary więzienia od 1 roku do więzienia dożywotniego. Sąd biorąc pod uwagę podeszły wiek dr Maniu (74 lata) zamienił karę ciężkiego więzienia na więzienie zwykłe.

Gdański „rząd emigracyjny”

Niemiecka agencja prasowa w amerykańskiej strefie okupacyjnej ogłosiła, że prezes „Stow. Obyw. Gdańska” Werner Richter wygłosił w Bremie, znajdującej pod okupacją amerykańską, przemówienie, na wiecu 6000 Niemców gdańskich, przebywających w tym mieście, w którym zaprotestował przeciwko „niesłusznemu zagarnięciu Gdańska” przez Polskę.

Poza tym Richter zażądał, aby Niemców gdańskich uważano jako „naród wyzwolony przez sojuszników” i żeby nadano im prawa uchodźców.

Wspomniana agencja prasowa dodaje jeszcze, że „Stowarzyszenie Obywateli Gdańska” miało utworzyć w strefie amerykańskiej „rząd emigracyjny”.

Niedawno temu wielkie zdumienie wśród kół politycznych wielu państw wywołało znane wystąpienie tak zw. „Zrzeszenia b. właścicieli przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych na wschód od Odry i Nysy”, z siedzibą w Hamburgu, a teraz w drugim niemieckim mieście hanzeatyckim rozlega się chorały głos Niemców gdańskich, protestujących przeciwko przywróceniu Gdańska Polsce.

Ostatni ośmieleni wystąpieniem Niemców hamburskich zaryzykowali bardziej agresywny ton i przeskoczywszy naszą granicę nad Odry i Nysą, zaatakowali zaraz nasz stary Gdańsk, wołając: „Zurück zum Reich”, jak im to dobrze wpałał przez szereg lat przed wojną czekający obecnie na swe zasądzenie w więzieniu gdańskim ich pan i władca Albert Forster, który już w 1936 r. powiedział na publicznym zebraniu, że Polska z Gdańska zniknie po wyeliminowaniu z niego najpierw Ligi Narodów.

Z powodu Gdańska wybuchła ostatnia wojna, bo Polska nie chciała i nie mogła dopuścić, aby go moloch hitlerowski połknął, a teraz po przeszedł dwóch latach od największej w dziejach klęski Niemiec mają czelność Niemcy gdańscy z Bremy podnosić głosy protestu przeciw władaniu Polski w Gdańsku.

Ale nie dość na tym. Gdańszczanie z Bremy wysunęli również żądanie, aby wszystkich Niemców gdańskich uważano jako „naród wyzwolony przez sojuszników!” Czyż nie zostali oni „wyzwoleni” przez Hitlera na początku września 1939 r.? Przecież złączenie z Rzeszą było dla każdego Niemca gdańskiego kardynalnym postulatem. Czyż może chcą oni obecnie udawać wobec całego świata, że zostali wyzwoleni spod reżimu hitlerowskiego? Trudno przypuścić, aby posłużyli się aż taką wyrafinowaną obudą. Wszak gdańszczanie byli najgorliwszymi hitlerowcami i program swego Führera odnośnie eksterminacji narodu polskiego najlepiej i „najsumienniej” na naszej ziemi wykonywali.

Szczytem bezczelności Niemców gdańskich jest rzekome utworzenie przez nich własnego „rządu emigracyjnego”.

Z powyższego wynika, że Niemcy nie pojmują dzisiejszej rzeczywistości ani nie uprzytomniają sobie swej druzgocącej klęski wojennej, co zresztą trudno w nich wpoić. Wprawdzie wybryki te nie mają żadnego wpływu na bieg wypad-

Ważne dla repatriantów

Kto miał DOM ZA BUGIEM ten może nabyć mienie na Ziemiach Odzysk. z zaliczeniem jego wartości

WARSZAWA (PAP). Jak wynika z dalszych rozporządzeń wykonawczych, które wkrótce zostaną ogłoszone, osoby repatriowane z terenów za Bugiem otrzymają za pozostawione tam mienie nieruchomości ekwiwalent w tej formie, że przy nabywaniu mienia na Ziemiach Odzyskanych wartość pozostawionego za Bugiem mienia zostanie im zarachowana na poczet ceny kupna. Zarachowanie to jest jednak ograniczone tym, że nie może być wyższe niż wartość budynku o powierzchni użytkowej pomieszczeń — równej 220 m². Jest to wartość ok. 30.000 zł przedwojennych.

Komisje Osadnictwa Nierolniczego, na których ciąży obowiązek ustalenia prawa do zarachowania i jego wysokości, dają ustalić rzeczywistą

Rekord wydobywania węgla

WARSZAWA. W dniu 10 bm. kopalnie polskie przekroczyły wydobyć 50 milionów ton węgla w roku bieżącym. Stały rozwój przemysłu oraz wzrost produkcji i wydajności pracy pozwoliły na osiągnięcie takich wyników.

wartość mienia pozostawionego przez repatriantów poza granicami państwa. Winny one dążyć do zdobycia przede wszystkim dowodów w postaci dokumentów, a dopiero w razie niemożności ich uzyskania, opierać się na zeznaniach świadków lub rzeczoznawców.

Już trzeci wypadek ucieczki kolarystów

PARYŻ (PR). Prasa francuska ujawniła szczegóły ucieczki kolarystów francuskich z więzienia w Caen, podkreślając niedostateczny dozór więźniów. Na 20 więźniów przypadła 1 strażnik, podczas gdy regulamin przewiduje 1 strażnika na 3 więźniów. Przy pomocy członków partii komunistycznej i młodzieży nieomal wszyscy uciekinierzy zostali schwytani. W związku z powyższym zajęciem na ręce rządu wpłynęła interpelacja 2 posłów komunistycznych, kto ponosi odpowiedzialność za ucieczkę kolarystów oraz ian-

Uczeni przewidują suszę w Europie

Ostatnia wielka susza panowała 800 lat temu

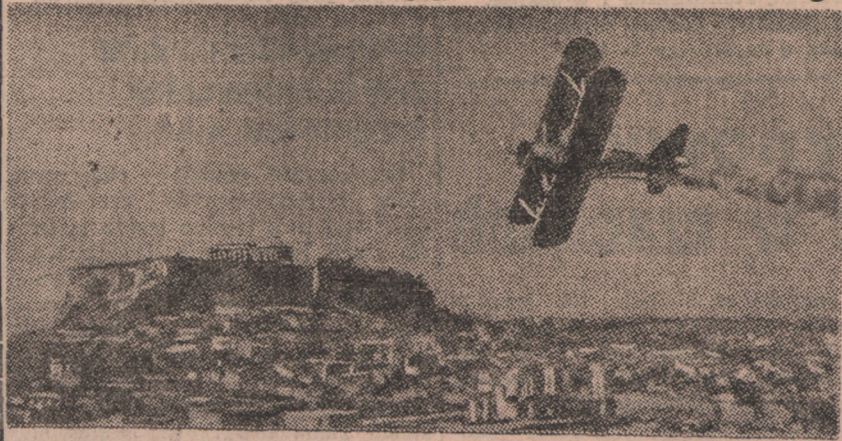
(p) „New York Herald Tribune” podaje wynik prac uczonych, którzy zestawili swoje badania w sprawie wyjątkowej w roku bieżącym suszy. Najstarsze zapiski o podobnie suchym roku jak 1947, wskazują na rok 2000 przed erą chrześcijańską. Następnymi okresami suszy wystąpiły w r. 400 przed narodzeniem Chrystusa. Po narodzeniu Chrystusa nastąpiły w latach 400 i 1200, a więc mniej więcej co 800 lat.

Obecnie prawdopodobnie znajdujemy się w szóstym okresie suszy. Poprzednie okresy suszy panowały

Ciężkie czasy w ANGLII dla personelu kabaretów, domów gry, rozrywkowych i czarnogiędździarzy

LONDYN (obsł. wł.). Brytyjski minister gospodarki ogłosił plan ściągnięcia do przemysłu jak największej ilości ludzi. W tym celu do przemysłu skierowani będą wszyscy mężczyźni w wieku od 18—51 lat, którzy nie zarabiają na swoje utrzymanie. Do rejestracji zaś w urzędach pracy zobowiązani są wszyscy pracownicy, zatrudnieni w domach gry, kabaretach, domach rozrywkowych i handlu ulicznym. Urzędy pracy będą ich kierować do pożytecznych gałęzi wytwórczości. Uchylający się od rejestracji podlegać będą grzywnie do 500 ft. szterlingów lub 2-letniej karze więzienia.

Grecja broni się przed... cholera

W związku z groźbą przedostania się epidemii cholery na kontynent europejski, w Grecji przedsięwzięto już szereg środków zapobiegawczych. M. in. specjalne samoloty rozpylały nad krajem uniwersalny środek DDT, zabijający bakterie zarazy w zarodku. Na zdjęciu widzimy samolot taki nad stolicą Grecji — Atenami. W głębi — Akropolis.

Burza w parlamencie

Żądania dymisji GABINETU GRECKIEGO

ATENY (obsł. wł.) W parlamencie greckim doszło do burzliwej wymiany zdań po przedłożeniu programu polityki rządowej przez wicepremiera Tsaldarisa. Na posiedzeniu obecny był również premier Sofulis. Podczas gdy projekt spotkał się z poparciem przywódcy liberałów Venizelosa, min. gospo-

darki Papandreuś zażądał dymisji rządu.

Tsaldaris zapowiedział nowe rychłe podjęcie ofensywy generalnej przeciwko powstańcom w Grecji. Ofensywa ta przewidziana jest na okres po 13 listopada, t.j. po terminie upływu amnestii.

ków, ale wywołują one wśród Niemców psychozę rewanzu względem kultury i zakłócają atmosferę polityczną Europy.

Niemcy pod okupacją amerykańską i angielską pozwalają sobie na ataki na Polskę, jakby nie było nad nimi żadnej kontroli. Czyż taka tolerancja władz okupacyjnych nie ośmieli ich do dalszych ekscesów? Czyż wypadki podobne nie podkopują fundamentów pokoju w Europie?

Bolesław Kielbratowski.

Fe omenalny przypowiedcz pogody

Radiostacja w mieście Atlanta w USA zatrudnia 62-letniego Murzynarolnika, mającego fenomenalnie przepowiadać pogodę. Podobno nie myli się ani w części tak często jak... zawodowi meteorolodzy. (a).

Tabela wygranych 51 loterii 5-ty dzień ciągnięcia III-ciej klasy

Wygrana 1.000.000 zł Nr 29763 (pa-
dła w Radomiu);

Wygrana 500.000 zł Nr 15094 (pa-
dła w Bydgoszczy).

Wygrane po 100.000 zł Nr Nr 29471
30160 45209 45731 52163.

Wygrane po 20.000 zł Nr Nr 3985
10361 14935 19988 26333 38104 61329
71217 71444 80989.

Wygrane po 10.000 zł Nr Nr 4605
7052 9188 13239 13486 23157 25238
27480 31096 33975 40271 41799 47867
48468 49436 49898 52046 52618 53528
63222 63731 86021 79427 81251.

Wygrano po 5.000 zł Nr Nr 2487
6188 7102 11465 12764 13158 13908
13943 18370 21521 23283 24301 29480
32330 42803 46919 47053 48741 53365
55711 58347 58992 59446 73178 74692
84818;

Niebywały sukces!
500.000
nr 15094
100.000
nr 32462

w III/51 w niezmiennie szczęśliwej
kolokturze

„GROSZ SZCZĘŚCIA-RZANNY”
BYDGOSZCZ, Al. 1 MAJA 25
Tel. 32-64 PKO VI 22 (151)

Do naszych
P. T. Prenumeratorów!
Celem regularnego otrzymywania
pisma przez naszych Abonentów
prosimy zamówienia prenumeraty
na miesiąc grudzień br. uiszczać
w naszych Agencjach
w Urzędach i Ag. Pocztowych
— jak również
we wszystkich kioskach i punk-
tach sprzedaży naszego pisma
i to w czasie do 15 listopada br.
Prenumerata miesięczna za pośrednic-
twem Agencji, Kiosków oraz Urzędów
Agencji Pocztowych wynosi zł 90.—
W sytka pod opaką 95.— zł

Łódź - drużynowym mistrzem Polski w szachach

ŁÓDŹ (ej). Turniej o drużynowe mistrzostwo Polski, w którym wzięły udział reprezentacje 10 okręgów, został już zakończony. W wyniku ośmiu dniowych rozgrywek mistrzostwo przypadło Łodzi (43 pkt.), której zespół w składzie Makarczyk, Pytlakowski, Grynfild, Gadaliński i kpt. Matkowski jest obecnie najsilniejszy w Polsce. Wicemistrzostwo Polski zdobyło Pomorze w składzie: Szapiel, Jurkiewicz, Kowalski, Czerniakow, Chybicki, Nowacki, Gawor-

Dr Wł. Kiernik prezes Rady Naczelnej PSL potępia politykę Mikołajczyka

Prezes wraca do kraju z Ameryki, aby „służyć PSL-owi radą i pomocą”

NOWY JORK (PAP). Dr Wł. Kiernik prezes Rady Naczelnej PSL, powracający obecnie po 3 mies. pobycie w USA do Polski, udzielił wywiadu nowojorskiemu korespondentowi PAP na temat ostatnich zmian w PSL oraz swego stanowiska wobec tych zmian.

„Wracam do Polski najbliższym statkiem i będę w Warszawie 22 listopada” — oświadczył poseł Kiernik, „uważam za swój obowiązek powrócić w zapowiedzianym terminie do Polski i służyć stronnictwu swą radą i pomocą jako prezes Rady Naczelnej PSL i jeden z najstarszych jego członków”.

Kiernik zaznaczył następnie, że po powrocie do kraju zajmie odpowiednie stanowisko co do dalszego biegu spraw w PSL z pełnym poczuciem odpowiedzialności, jaka spada nań w tej chwili, jako na wybranego przez kongres PSL w styczniu 1946 r. prezesa Rady Naczelnej i zarazem przewodniczącego kongresu. Rada Naczelna będzie musiała zdecydować o skompletowaniu Komitetu Naczelnego

Westfalczyki manifestują swoją polskość i wolę powrotu do Polski

HERNE (Westfalia) (PAP). Pierwsza po wojnie, zakrojona na wielką skalę, manifestacja Polaków w Westfalii odbyła się 9 listopada w miejscowości Herne koło Bochum z okazji zjazdu młodzieży westfalskiej. Na manifestację przybyły delegacje młodzieży z 98 gromad Związku Polaków, w liczbie ponad 3 tys. osób. Jako przedstawiciel rządu polskiego obecny był szef misji wojskowej w Berlinie gen. Prawin oraz konsul generalny dr Jacek Marecki.

W trakcie wygłoszonych przemówień, podkreślono niejednokrotnie, jak wielką wytrwałość wykazali Westfalczyki wobec nawały hitlerowskiej i jak nieubłaganą walkę o polskość musieli prowadzić przez okres kilkudziesięciu lat. Z kilkuset sztandarów organizacyjnych zdołano uratować przed gestapo 86. Najstarsze z tych sztandarów dekorowały salę w czasie zjazdu.

W imieniu młodzieży westfalskiej Jan Klich złożył na ręce gen. Prawina ślubowanie, że westfalczyki nigdy nie wyrzekną się swej polskości i czekają z niecierpliwością na możliwość powrotu do kraju. W odpowiedzi gen. Prawin zapewnił, że Polska oczekuje na ich przybycie.

250 GENERALÓW niemieckich w obozie w ZSRR

Prasa anglosaska ogłasza na podstawie informacji jednego z ostatnio zwolnionych oficerów Wehrmachtu, że w obozie Czernci, 300 km na wschód od Moskwy, przebywa 250 generałów niemieckich. Wraz z generalicją niemiecką w obozie tym przebywa 50 wyższych oficerów węgierskich, rumuńskich i włoskich.

Najmłodszy generał niemiecki liczy 36 lat, a najstarszy 78 lat.

oraz ustalić dalszy kierunek polityki i taktyki PSL. Ze swej strony poseł Kiernik zaproponuje Radzie termin zwołania kongresu stronnictwa — przede wszystkim w celu dokonania wyboru nowego prezesa stronnictwa.

Poseł Kiernik stwierdził, że uważał politykę Mikołajczyka za błędną, czemu też niejednokrotnie dawał wyraz na zebraniach władz stronnictwa.

Z kolei poseł Kiernik, polemizując z błędnymi informacjami pewnej części prasy zagranicznej, scharakteryzował takich działaczy, jak Wycech i Niecko, jako szczerych ludowców, a zwłaszcza ludowców, mających od wielu lat poważne zasługi w polskim ruchu ludowym, a zwłaszcza młodzieżowym. Podkreślił on natomiast inne głosy prasy zagranicznej, stwierdzające, że tak ferment w łonie Rady Naczel-

nej PSL jak i ewolucja stanowiska organizacji „Wici”, świadczyły o coraz powszechniejszej utracie popularności przez Mikołajczyka w szeregach własnego stronnictwa. Pytany wreszcie o szczegóły swego pobytu w USA, dr Kiernik oświadczył, że podróż jego miała charakter czysto prywatny. Kiernik podkreślił, że jakkolwiek naród polski żywi tradycyjne uczucia przyjaźni w stosunku do narodu amerykańskiego, to jednak czuje zawód i żal z powodu wielu posunięć obecnej polityki amerykańskiej ignorującej konieczność pomocy Polsce, która była pierwszą ofiarą agresji niemieckiej.

Poseł Kiernik odpływa z Nowego Jorku na „Batorym” i przybędzie do Warszawy 22 bm. Towarzyszy mu żona.

Jeżeli chcesz wygrać

25.000 zł

TO PAMIĘTAJ,

że odpowiedzi na Konkurs
Ilustracyjny I. K. P. można
nadsyłać

tylko do 15 bm.

Już czas skończyć z reżimem gen. FRANCO

A tymczasem Anglia handluje z Hiszpanią, wykupując surowce atomowe - Ożywiona dyskusja w ONZ

NOWY JORK (obsł. wł.). Komisja polityczna ONZ zamianowała podkomisję, której zadaniem będzie uzgodnienie różnych projektów, wniesionych w sprawie Hiszpanii i znalezienie formuły kompromisowej. W czasie dyskusji delegat polski dr Lange przypomniał uchwałę poprzedniej sesji Zgromadzenia ONZ,

w myśl której postanowiono odczekać decyzji samego narodu hiszpańskiego na korzyść ustroju demokratycznego. Ponieważ to dotychczas nie nastąpiło, staje się konieczne zastosowanie sankcji gospodarczych wobec Hiszpanii.

Projekt dr Lange poparty został przez delegatów innych państw słowiańskich, został jednak odrzucony. Delegat radziecki Gromyko zarzucił W. Brytani i Stanom Zjedn. dokonanie obrotów handlowych z Hiszpanią gen. Franco na wielką skalę, a W. Brytania bierze nawet udział w wydobywaniu uranu z pokładów hiszpańskich.

Ostatecznie uchwalono przekazać sprawę Radzie Bezpieczeństwa.

Zakończenie działalności Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej w Polsce

WARSZAWA (PR). Nadzwyczajna komisja mieszkaniowa zawieszona z dniem 15 listopada w całej Polsce swą działalność. Rezultat pracy komisji nadzwyczajnej wyraża się w przydzieleniu 88.000 izb mieszkalnych szukającym mieszkania. W czasie od 16 listopada do 31 grudnia br. komisja nadzwyczajna przekazuje swe agendy wydziałom kwaterynkowym przy zarządach miejskich.

PSZCZOŁY przeżyły trzęsienie ziemi

Sejsmografy greckich obserwatoriów astronomicznych zanotowały niedawno trzy bardzo lekkie trzęsienia ziemi, które trwały łącznie 8 minut. Trzęsienia nie odczuł żaden z mieszkańców kraju, ale — jak zauważono — odczuły je pszczoły. Na krótko przed trzęsieniem opuściły ulę, latając wokół nich z największym niepokojem. Przypuszcza się, że trzęsieniu ziemi towarzyszą jakieś niezbadane dotąd zjawiska fizyczne, na które nie reagują nawet najsensywniejsze aparaty, a które jednak wpływają na niesłychanie wrażliwy system nerwów pszczoł, podobnie jak to się ma z trzęszeniem zbliżającej się burzy u pewnych gatunków ptaków.

Nowy dekret ubezpieczeniowy wprowadza dodatki rodzinne Śmiały krok naprzód w polskim systemie ubezpieczeń społecznych

Francja i Anglia już od dawna stosują system zapomóg rodzinnych. U nas w kraju do tego czasu stosowano dodatki rodzinne w postaci dodatkowych kart dziecięcych, żywnościowych i odzieżowych oraz przez wypłatę dodatków pieniężnych przez zakłady pracy. Olbrzymie straty w materiale ludzkim poniesione przez Polskę w wyniku wojny, wysunęły jednak konieczność roztoczenia wszechstronnej opieki nad młodym pokoleniem. Opieka ta musiała znaleźć formę trwałą, która by zapewniła młodemu pokoleniu korzystny rozwój.

Nowy dekret, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1948 r. jest wyrazem tej idei roztoczenia jak najszerzej i jednolitej opieki nad rodziną. Dekret wprowadza jednolite dodatki rodzinne.

Do pobierania dodatków rodzinnych będą uprawnieni, mający na utrzymaniu rodziny: 1) czynni pracownicy tj. wszyscy ci, którzy są objęci ubezpieczeniem na wypadek choroby i macierzyństwa oraz 2) renciści Zakładów

Ubezpieczonych, emeryci państwowi, kolejni, samorządowi itp. Będą oni pobierać zasiłek na każde pozostające na ich utrzymaniu dziecko w wieku do lat 16, a w wypadku pobierania przez dziecko nauki szkolnej lub studiów, aż do chwili ich ukończenia. Pracownik pobiera ponadto zasiłek na żonę niepracującą zarobkowo. Prawo do zasiłków mają także w miejsce rent sieroty po pracownikach i rencistach oraz sieroty po osobach poległych w walce o wolność i demokrację.

Dekret nie ustala wysokości zasiłku, który będzie określony specjalnymi rozporządzeniami wykonawczymi, ale już wiadomo, że będzie on wyższy niż obecne dodatki rodzinne w przemysle państwowym, ustalane na podstawie umów zbiorowych.

Środków na sfinansowanie dostarczą fundusze jednolita stawka opłacana przez zakłady pracy. Wywiadu na temat nowego dekretu udzielił min. Rusinek.

Gen. de Gaulle na żo'dzie Ameryki

PARYŻ (obsł. wł.). Gen. de Gaulle wyluszczył na konferencji prasowej program swojej organizacji. We właściwy sobie agresywny sposób, de Gaulle zażądał, aby Francja wzięła w swoje ręce inicjatywę stworzenia przymierza ze Stanami Zjedn., W. Brytanią i innymi państwami, celem powstrzymania wzrostu wpływu komunistycznych.

Świat w kółku wieściach

** CZESKA centrala spółdzielcza „Koopol” objęła przedstawicielstwo interesów „Społem” na obszarze Czechosłowacji na prawach wzajemności. Przewidziana jest wymiana pracowników między obydwoimi instytucjami.

** NA DOLNYM ŚLĄSKU uru chomiono odcinek kolejowy Głębokie — Strzelin. Ma to duże znaczenie dla pobliskich plantacji cukrowych.

** PLENARNE posiedzenie Sejmu rozpoczęło się dnia 14 listopada o godz. 10.

** ZBIÓRKA na odbudowę Warszawy dała dotychczas w sumie 65 milionów złotych.

** WEDLE doniesień z Kairu, w ciągu ostatnich 24 godzin zanotowano 182 nowych wypadków cholery i 112 zgonów. Wobec stwierdzenia zarazy cholery w zachodniej Persji, przerwano połączenie lotnicze między Egiptem i Persją. Jednocześnie granica persko-irańska została hermetycznie zamknięta.

** MIĘDZY rządem włoskim a komisją likwidacyjną UNRRA zawarta została umowa, mocą której Włosi otrzymają 85 milionów lirów uzyskanych ze sprzedaży towarów UNRRA.

** W POWODZI, która powstała na skutek wielkiej ulew w Turcji, zginęło około 2.000 osób, około 15.000 pozostało bez dachu nad głową.

** W DNIACH od 16 — 18 listopada odbędzie się w Wrocławiu ogólnopolski zjazd literatów.

Przez czarne okulary

„Polscy bandyci” i „królowie”

Wrocław, w listopadzie
W jaki sposób Niemcy starają się
wzbudzić nienawiść i pogardę do Po-
laków wśród swego narodu, a także
wśród całego Zachodu?

Berliński „Nacht-Express” pisze:
„Zarząd miasta Milspe-Voerde za-
prosił lorda Packenhama, aby oso-
biście przekonał się o „niebezpiecz-
nym położeniu” mieszkańców tej miej-
scowości. Chodziło w tym wypadku
o „uzbrojonych po zęby” (tak chyba
można przetłumaczyć niemieckie wy-
rażenie „schwer bewaffnet”) Pola-
ków, rekrutujących się z wysiedlo-
nych przez hitlerowców robotników
rolnych”. Burmistrz tego miasta o-
świadczył, że niemiecka policja jest
„za lekko uzbrojona”, aby walczyć z
Polakami. Pan burmistrz zresztą na-
zywa ich wprost „bandytami”.

Powtarza się stara śpiewka „polscy
bandyci”. Polnische Banditen. Zna-
my już ją z pamiętnych dni sierpni-
owych w 1939 roku, spotykaliśmy się
z nią niejednokrotnie w czasie pano-
wania reżimu hitlerowskiego. Nikt
nie pochwałał wyczynów Polaków po-
zostałych w Niemczech. Ludzie ci
z miesiąca na miesiąc spadają coraz
niżej i robią naszym krajowi kiepską
propagandę. Czy jednak p. burmistrz
ma prawo używać takich określeń
czy wniknął w przyczyny owych
„polskich napadów bandyckich”?

Na pewno nie.
Idźmy jednak dalej. Berliński „Te-
legraf” zamieszcza w numerze z dnia
22 października br. wzmiankę pt.
„Licencjowany czarny handel”. Czy-
tamy: „W dwa i pół roku po zakoń-
czeniu wojny, a więc w okresie,
kiedy trzeba przystąpić już do od-
budowy normalnych stosunków han-
dlowych, kwitnie na terenie Niemiec
w najlepsze czarny handel. W Lip-
sku założyli przed kilkoma tygodnia-
mi Polacy wielkie przedsiębiorstwo
pod nazwą „Tausz i S-ka”. W
trzech pierwszych sklepach, zalo-
żonych przez tę spółkę wymieniamy
złoto i srebro za papierosy. Handel
ten opiera się na czarnorynkowych
cenach na wartościowe kruszce i pa-
pierozy. Podobne wypadki meldowa-
ne są z innych miast Saksonii. Skle-
py polskie cieszą się wielkim powo-
dzeniem i często muszą być zamy-
kane z powodu przepelnienia. Przed
witrzynami sklepów gromadzą się

długie ogonki Niemców. Wielu zmuszonych
nędza, udaje się tutaj, aby
następnie sprzedać otrzymane papie-
rosy znowu na czarnym rynku, pó-
nięważ potrzebują gotówki. Na tym
jednak nie koniec. W innych punktach
miasta pomyslowi Polacy założyli
sklep z papierosami Przez cały dzień
stoją przed tym sklepem dwa ogonki:
jeden, składający się z ludzi, któ-
rzy prawną zakupić dwie trzy paczki
dla własnego użytku. W tym ogonku
sprzedaje się papierosy po cenie wol-
no-rynkowej. Drugi ogonek składa
się z odsprzedawców, którzy zakupu-
ją większe ilości papierosów po zni-
żonej dla nich cenie. Pomysłowi han-
dlarze zgarniają takie masy pienięd-
zy, że muszą używać zamiast kasy
dużego kosza. Wszystkie obawy poli-
cyjne nie dają żadnego rezultatu: w
ręce policji wpadają tylko drobni han-

dlarze. Królowie czarnego rynku wy-
chodzą zawsze cało”. A więc zarobi-
liśmy na drugi przydomek: polscy
spekulanci. Królowie czarnego ry-
nku.

I tym razem nie możemy pochwałać
działalności naszych rodaków za gra-
nicą. I tym razem doniesienia niemie-
ckie mają specjalny posmak, bo wi-
domo, że nie tylko Polacy zarabiają
miliony na czarnym rynku, że zara-
biają przede wszystkim Niemcy, a
nawet — żołnierze i urzędnicy anglo-
sascy.

Tego rodzaju propaganda ma krótkie
ręce, ale ręce wystarczająco długie,
aby „wstrząsnąć sumieniem Niemców”.
Niemieckie okulary, przez które ma
patrzeć Zachód na naród polski i
Polskę są obowiązkowo czarne. Są
krzywym zwierciadłem. L. Go.

Oryginalni dobroczyńcy Zza kul pomocy amerykańskiej dla Niemiec

Niewątpliwie Amerykanie doży-
wiają dziś Niemców. Dostarczają
Niemcom zwłaszcza zboża i tłuszc-
zów, robiąc z tego istic amerykański
szum. W prasie i radio
skrętnie notują każdą tonę prze-
wiezioną do Niemiec. Ostatnio
chwala się wysłaniem 7.000 ton
tłuszczu wielorybiego, który ma
zaradzić brakowi tłuszczów w obu
połączonych strefach anglosaskich.
Amerykanie i Anglicy potrafią
Niemcom nawet odbudować jakąś
fabrykę lub most. Każą się wtedy
podziwiać i sobie wielce dzięki-
wać.

Wszystkie te dobrodziejstwa
anglosaskie nie są bynajmniej bez-
interesowne, jak się niekiedy zda-
je. Amerykanie różnymi drogami i
sposobami przejmują niemieckie
zakłady przemysłowe — często-
kroć przez podstawionych ludzi,
nawet Niemców. Anglicy wywożą
z Niemiec wszystko, co im się mo-
że przydać. Zwłaszcza drzewo,
którego zawsze był wielki brak w
Anglii. Całe dziesiątki kilometrów
lasów znikają na oczach przera-
żonych Niemców, którzy widzą, jak
zalesione tereny przemieniają się
powoli w gołe pola. Anglicy na la-

menty niemieckie odpowiadają cy-
nicznie: „Staramy się dla was o
ziemię orną, żebyście mogli uprawiać
więcej żyta i kartofli”. Ostat-
nio radio lipskie wytłumaczyło
nam tajemnicę eksportu niemieck-
kiego na jednym odcinku — pro-
dukcji samochodów niemieckich
dla Anglii. Anglia „kupuje” w
Niemczech samochody za 723 do-
lary, a sprzedaje je u siebie za
około 2.500 dolarów. Nazywa się
to „transakcją handlową”, a jest
przecież niczym innym jak ukry-
tym odszkodowaniem wojennym.

Nie mamy nic przeciwko ogó-
laniu Niemiec przez zwycięzców.
Nie należy jednak udawać dobro-
czyńców tam, gdzie się myśli tyl-
ko o sobie.

Odnalezione brylanty

W pobliżu Salzburga znaleziono
w pewnej kopalni brylanty, które nale-
żały do korony królowej holender-
skiej. Była to korona zrabowana
przez Niemców i ukryta w kopalni na
terenie Austrii. (dr.)

Przyszłość lotnictwa pasażerskiego Szybko - pewnie - wygodnie

(dh). Jest rzeczą prawie pewną, że
w niedalekiej przyszłości ludzie będą
podróżowali przeważnie drogą po-
wietrzną. Jest to bowiem lokomocja
szybka, wiele mniej męcząca, stosun-
kowo tańsza, a dla osób, mających
rozsądne interesy, wprost niezastąpi-
ona.

Dziś już rozwija się zastoso-
wanie do lotnictwa komunikacyj-
nego wielu wynalazków, jakich
dokonano w czasie ostatniej woj-
ny. A więc: napędu wytryskowe-
go, turbiny spalinowej, automatycz-
nego pilota i napędu raketowego.
Wreszcie przewiduje się również za-
stosowanie radaru, jako wynalazku,
niezależniącego lot od stanu pogody.
Napęd wytryskowy, stosowany
będzie w samolotach obsługujących
dłuższe trasy. Pozwoli on na osią-
gnięcie szybkości 400—500 mil na go-
dzinę. Na krótszych odległościach wy-
starczy śmigło i turbina spalinowa,
przy ich bowiem zastosowaniu otrzy-
mujemy szybkość około 200 mil na
godzinę.

Dzięki ostatnim wynalazkom wolen-
nym można już startować i lądować
bezpiecznie nawet w bardzo trudnych
warunkach atmosferycznych. Dzięki
radiu będzie możliwe przeprowadze-
nie całego lotu wyłącznie przy uży-
ciu przyrządów. Jest to tak zwany
„ślepy lot”. Wkrótce automatyczny
pilota wyreczy żywego człowieka od
początku do końca podróży. Obec-
nie celownik bombowy, oparty na ra-
darze, będzie użyty do nadawania
kursu i unikania zderzeń.

Ponieważ teoretycznie nie ma o-
graniczeń co do rozmiarów samolo-
tów, należy się spodziewać, że pow-
staną samoloty pasażerskie-olbrzymy,
przez co zostanie znacznie obniżony

koszt przewozu jednostki. Helikopte-
ry, małe samolotki startujące prawie
prostopadle w górę, będą dowoziły
pasażerów ze środmięcia na lotnisko.
Samoloty prywatne i awionetki bę-
dą zupełnie bezpieczne nawet w
złych warunkach atmosferycznych.
Koszt ich wyniesie tyle, co cena do-
brego auta. Oczywiście będzie to mo-
żliwe tylko przy masowej produkcji.

Mimowolny rekord

9 quisslingowców norweskich, któ-
rzy uciekli z Norwegii do Brazylii
na małej łódce, przebyło Atlantyk w
57 dniach. Ostatnio Norwegia zaża-
dała od Brazylii wydania ich jako
zbrodniarzy wojennych. Przypu-
szczać należy, iż powrócą teraz w
daleko krótszym czasie, by zawisnąć
na szubienicy (dr.)

Moskwa jest „niezdrowa” dla dyplomatów brytyjskich

W myśl regulaminu opracowanego
za czasów królowej Wiktorii, Mos-
kwa dotychczas uważana jest za nie-
zdrową dla dyplomatów brytyjskich.
Ci, którzy w niej mieszkają, mają
prawo do miesięca dodatkowych wak-
cji, tak samo jak dyplomaci wy-
słani do Dżubuti, Saint-Louis, Nowe-
go Orleanu, Hawany, Kuby, Tana-
nariwy... Zdrowotność tych miast za
czasów królowej Wiktorii uznana zo-
stała za niedostateczną. Obecnie roz-
patruje się sprawę Moskwy, Nowego
Orleanu oraz Saint-Louis, prasa bry-
tyjska bowiem domagała się rewizji
dotychczasowych poglądów (d.)

Ekshumacja poległych żołnierzy amerykańskich

Na żądanie rodzin żołnierzy ame-
rykańskich poległych w Europie w
drugiej wojnie światowej, amerykań-
ska Służba Opieki nad Grobami roz-
poczęła ekshumację zwłok żołnierzy,
spoczywających na wojskowym
cmentarzu amerykańskim Henri Cha-
pelle. W ubiegłą niedzielę odbyły się
tam uroczystości religijne. Ekshumo-
wane ciała zostaną złożone w spec-
jalnych trumnach z brązu i stali, a

następnie przewiezione do Stanów
Zjednoczonych. Pierwszy tego rod-
aju transport przewidziany jest z Ant-
werpii.

Równocześnie urządzonych zosta-
nie w Europie 10 dużych cmentarzy
dla pozostałych żołnierzy amerykań-
skich, poległych w Europie. Opiekę
nad tymi cmentarzami sprawować ma
specjalna służba amerykańska. (dr.)

ADAM CZEKALSKI 37
Wschód się pali
POWIEŚĆ

Joe wyjął kartkę papieru i poda-
ł ją Fredowi.

— Słuchaj, Joe — zapalił się na-
tychmiast Thompson — ja muszę
z tym Kiuszciu mówić koniecznie,
zaraz, bez zwłoki.

— Czekałże, przecież jesteś jeszcze
bardzo osłabiony.

— Nie, nie uleję ani chwili dłużej.
Idź natychmiast do tego kapitana
i porozmawiaj z nim. Umówcie
miejsce i czas. Ja tam przyjdę.
A tymczasem poszukaj Mortona i po-
proś go, żeby zaraz do mnie przy-
szedł.

Joe nic nie rozumiał z tego wszyst-
kiego. Ale mimo to wstał i poszedł
załatwić sprawę, jak go o to pro-
szono.

Thompson został sam. Jakis czas
leżał nieruchomo na łóżku z oczami
szeroko otwartymi i patrzył w sufit,
myśląc o Danielu. Dla niego było
rzecz jasną i zrozumiałą i jasną, że chodzi
tu o Daniela, że to jej grozi nie-
bezpieczeństwo. Zaczęła sobie nawet
w duchu wyrzucać, że zostawił ją
tam samą w podziemnej komorze
i zapomniał o niej, zamiast natych-
miast po powrocie z niewoli japoń-
skiej zająć się jej uwolnieniem.

— Mój Boże! — westchnął. —
Przecież ci ocajdusze mogą ją tak

samo storturować, jak to uczynili ze
mną. Biedna Daniela!

Potem Fred energicznie zerwał się
z łóżka i zaczął się ubierać. Był
jeszcze bardzo osłabiony, chwilami
doznawał zawrotów głowy, ale się
w końcu jakoś przemógł i dokończył
ubierania. Przygotował rewolwer
i schował go w kieszeni, po czym
usiadł i czekał na Mortona. Ale ten
długo jakoś się nie zjawiał, a Thomp-
son nie chciał iść na spotkanie bez
porozumienia się z nim.

Po bardzo długim dopiero oczeki-
waniu przybył nareszcie Morton
i zdziwił się zaraz na wstępie, wi-
dząc Freda w ubraniu.

— Cóż ty znowu wyprawiasz,
Fred? Człowieku szalony i pijany
miłością, przecież ty się ledwie na
nogach trzymasz! Cóż za idiotyzm,
narażać się na niebezpieczeństwo!

— René, nie wymyślaj mi, dokąd
nie wysłuchasz tego, co ci mam do
powiedzenia. Dowiedziałem się od
Joego rzeczy dla mnie tak ważnej,
że nawet moje zdrowie wobec tej
wiadomości, to drobnostka.

— Bredzisz, człowieku. Ja mam
dla ciebie inną, równie ciekawą
wiadomość, która powinna natych-
miast postawić cię na nogi. No, ale
gadaj, co masz powiedzieć.

Morton usiadł naprzeciw przyja-
ciela i zapalił papierosa.

— Słuchaj René — zaczął Thomp-
son — był tu u mnie, jak wiesz, Joe
Burthton. Znasz go, ten clark han-
dlowy.

— I agent Intelligence Service.

— Tego nie wiem. Otóż był tu
u mnie Burthton i powiedział mi, że
widział się z japońskim kapitanem
Kiuszciu, z tym samym, z którym ja
niegdyś rozmawiałem w ekspresie
mandziurskim na temat Daniela.

— Znowu Daniela! — mruknął
René.

— Powiedział mi on, że Daniell
grozi wielkie niebezpieczeństwo i że
w tej sprawie musi on koniecznie
porozmawiać ze mną najrychlej.
Dlatego właśnie proszę cię do sie-
bie. Muszę się z nim zobaczyć. To
dla mnie kwestia życia. Kocham Da-
nielę i nie mogę jej zostawić w ręk-
kach tych niebezpiecznych ludzi.

Morton wysłuchał uważnie opo-
wiadania przyjaciela, potem nagle
zdusił papierosa i wybuchnął rados-
nym śmiechem. Thompson spojrział
na niego jak na wariata.

— Czego ty się śmiejesz?

— Ha, ha, ha!... Ha, ha, ha!... Czło-
wieku najmilszy! I jakże się tu nie
śmiać, skoro ów Kiuszciu potrafił wy-
prowadzić w pole nie tylko ciebie,
co nie dziwne, boś w tych sprawach
lalk, ale nawet takiego starego
i szczerwanego lisa, jakim jest Joe.
I ty w to wszystko wierzysz? W tak
nieodbiśnie skleconą bajkę?

— A czyż mam powody nie wie-
rzyć?

— Jak najzupełniejsze. To wszyst-
ko kłamstwo, szyte białymi sznura-
mi. Kiuszciu, jak mi wspominałeś,

rozmawiał z tobą z konsulacie ja-
pońskiej. Z tego by wynikało, że ty
jemu zostałeś oddany pod czujną
opiekę. Dalej: znasz dobrze wyso-
kie poczucie obowiązku u Japończy-
ków i wiesz, że u nich o popełnienie
harakiri z byle powodu daleko łat-
wiej, niż gdzie indziej o bułkę z ma-
siem. Z tego więc wynika, że Kius-
zciu znowu pragnie cię dostać w
swoje ręce, aby ratować własny ho-
nor, a z nim i życie. Nie codziennie
się zdarza, aby jeden człowiek, uwię-
żony na okręcie admirałskim floty
wojennej, pilnie strzeżony i bez-
bronny, potrafił uciec i wyciąć
szcztaka wszystkim ważnym figu-
rom japońskim.

— To wszystko możliwe, ale tu
przecież chodzi o Danielę!

— O nią się nie martw. Zobacysz
ją jeszcze na pewno, skoro już tak
śmiertelnie w niej się zakochałeś, że
nie możesz tej miłości od siebie od-
ciąć.

— René, ty coś wiesz, ale taisez
przede mną! — zawołał naraz
Thompson, ścisnąc go mocno za
rękę.

— Kto ci to powiedział? Nic nie
wiem, nic nie wiem — bronię się
Francuz. — O jednym tylko mogę
cię zapewnić, że Daniell nic się nie
stanie, a Kiuszciu jest krętać.

— Widziałeś Danielę?

— Nic podobnego, ale dowiedziałem
się w międzyczasie niektórych
szczegółów o niej i na tej podstawie
mam moralne przekonanie, że zoba-
czysz ją w czasie i miejscu, które ci
na spotkanie wyznaczyła, 1 paź-
dzielnika. Czy ty wiesz, kto jest

Daniela Berthier? Nie. Czy ty wiesz,
do czego ta kobieta zdolna? Nie. Czy
wiesz, z jakich niebezpieczeństw
wyszła już ona obronną ręką? Nie.
Czy wiesz, jakie potęgi za nią stoją?
Także nie. A zatem, młodzieńcze
śmiertelnie zakochany, milcz, gdy
do mnie mówisz i słuchaj moich słów,
albowiem nie prędko zdarzy ci się
wysłuchać równie mądre zdania.
Daniela Berthier wprowadzi znaj-
duje się dzisiaj jeszcze w rękach Ja-
pończyków, o czym sam mi opowia-
dałeś w czasie swej gorączki i na
trzeźwo. To fakt pierwszy, który
stwierdzamy wspólnie, jako niezap-
rzeczony. Dalej: Japończykom za-
leży na jej uwięzieniu i dlatego będą
ją trzymać u siebie, ale jej krzywdy
nie zrobią. Chcą bowiem dać czas
najmilszej z miłych, Yiszice Kawa-
szima, dokonać robotki, jaka jej zo-
stała przeznaczona. Gdyby Daniela
znajdowała się na wolności, Yisziczka
nie byłaby w stanie swobodnie pra-
cować.

— Skąd ty to wszystko wiesz?

— Mniejsza o źródło pochodzenia,
dość, że wiem na pewno to, co ci
mówię, a tobie ze szczerego serca
radzę nie pytać o drobne szczegóły,
ale trzymać się głównego tenoru
mojego opowiadania i postępować
w myśl moich rad.

— René, ty mnie oszukujesz.

— Przysięgam, że mówię prawdę.

— Dlaczego nie chcesz wyjawić
mi wszystkiego?

— Bo nic innego nie mam ci do
powiedzenia, jak tylko to, co już
powiedziałem, a co powiedzieć na-
leżało. Pamiętaj, że ja rzadko się
mylę w swoich przewidywaniach.

Wielki zjazd gospodarczy w Łodzi NOWE ROZWIĄZANIE ZAGADNIEN

Łódź, w listopadzie

Jak już informowaliśmy, w ub. niedziele w sali Miejskiej Rady Narodowej w Łodzi, odbyło się pierwsze plenarne zebranie Wojewódzkiej Rady Zagadnień Gospodarczo-Ekonomicznych, zwołane przez Zarząd Wojewódzki Stronnictwa Pracy. Na zjazd, który wzbudził duże zainteresowanie sfer gospodarczych całej Polski, przybyło ponad 200 delegatów reprezentujących sektor prywatny z terenu woj. łódzkiego. Ponadto na zjazd przybyli przedstawiciele partii politycznych, związków zawodowych, Izby Skarbowej, Izby Rzemieślniczej, Izby Przemysłowo-Handlowej i innych. Obecnych było również kilku posłów z pp.: Stanisławem Doboszem i Małolepszym na czele.

Zjazdowi przewodniczył prezes Klubu Parlamentarnego Stronnictwa Pracy — dr inż. Damazy Tilgner. W prezydium zjazdu zasiadli pp.: prezes Izby Rzem. w Łodzi — Stanisław Kaucz, przewodniczący Zrzeszenia Przemysłu Spożywczego — Magrowski, prezes Ogólnopolskiego Związku Hurtowników Włókienniczych — Bronisław Bielicki, wiceprezes Zarz. Grodzkiego Stronnictwa Pracy — Jan Szwedowski, prezes Pow. Związku Cechu w Wieluniu — Rozmarynowski, prezes Centrali Zaopatrzenia i Zbytu Przemysłu Prywatnego — Kacprzak, prezes Spółdzielni „Włókno” oraz p. Bednarczyk.

Wyczerpujące i rzeczowo opracowane referaty wygłosili pp.: dr inż. Tilgner n. t. „O reprezentację polityczną sektora prywatnego”, wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego SP — Aleksy Łabentowicz n. t. „Koordynacja pracy i świadczeń społecznych sektora prywatnego z czynnikami samorządowymi”, adw. Jan Gajewski n. t. „Zagadnienie walki ze spekulacją, a obrona uczciwego elementu sektora prywatnego”, dyr. Izby Rzemieślniczej poseł Stanisław Dobosz n. t. „Rzemiosło, inwestycje w rzemiosło i plan trzyletni”.

Zagadnienia spekulacji

Sektor prywatny odgradza się zdecydowanie i bez zastrzeżeń od spekulacji i niezdrowych marazmów życia gospodarczego, chcąc zająć należne mu miejsce w ogólnej gospodarce narodowej.

Dla radykalnego załatwienia powyż-

Prezydium zjazdu - Referaty - Dyskusja - Rezolucje Zatwierdzenie regulaminu Woj. Rady Zagadnień Gospodarczych - Skład prezydium Rady

Nad wygłoszonymi referatami wywiązała się obszerna i rzeczowa dyskusja, w której brało udział ponad 20 mówców, wskazujących i uzasadniających udział sektora prywatnego w budowie życia gospodarczego Polski. M. in. w dyskusji przemawiali pp.: wiceprezes Izby Przem.-Handl. — Jankowski, przedstawiciel Prywatnego Przemysłu Chemicznego — Połczyński, Chłapowski, Kamiński, Kowalewski, dr Dzierżyński, red. Trella Andrzej i inni. Zasadniczą deklarację złożył przewodniczący Wojewódzkiej Rady Zagadnień Gospodarczo-Ekonomicznych — prezes Sobczak, który równocześnie przedłożył zjazdowi do uchwalenia regulamin Rady.

Na zakończenie dyskusji uchwalono następujące rezolucje:

O wzmocnienie siły gospodarczej Polski

W obliczu postępującej rekonstrukcji Niemiec, jedyną odpowiedzialną powinno być wzmocnienie wszystkich polskich sił gospodarczych. Pojmując inicjatywę prywatną jako funkcję społeczną i służbę narodowi, należy dążyć do pełnego włączenia trzeciego sektora prywatnego do planu gospodarczego i inwestycyjnego. Równouprawniona współpraca wszystkich sektorów wzajemnie się uzupełniających, stworzy warunki do należytego rozwoju i wyzyskania sił twórczych, gdyż tylko w zgodzie z prawami biologii i ekonomii można uzyskać najlepsze końcowe wyniki.

W tym celu Rada Wojew. Zagadnień Gospodarczo - Ekonomicznych zorganizuje fachowy aparat, którego orzeczenie będzie podstawą do orzeczeń sądu organizacyjnego.

Każdy członek organizacji na wypadek odrzucenia ksiąg handlowych przez organa skarbowe, lub wszczęcia śledztwa przez N. Kom. Specjalną lub władze administracyjne, wi-

Komitet świadczeń społecznych

Po rozpatrzeniu zagadnień wynikających z udziału sektora prywatnego w akcjach społecznych i stwierdzeniu braku ich organizacji, zebrani na plenarnym zebraniu Wojewódzkiej Rady Zagadnień Gospodarczo-Ekonomicznych przy Stronnictwie Pracy w Łodzi postanawiają:

- Powołać do życia Komitet Świadczeń Społecznych sektora prywatnego w składzie:
a) przedstawicieli sekcji i zrzeszeń branżowych przemysłu i kupiectwa,
b) przedstawicieli cechów rzemieślniczych,
c) przedstawicieli Izby Przemysłowo-Handlowej i Rzemieślniczej,

O prawo równego startu

Zrzeszone kupiectwo prywatne deklaruje nieprzerwanie swe usługi w gospodarce narodowej, kategorycznie odgradza się od elementu spekulacyjnego, który podrywa jego dobre imię, jednocześnie prosi o stworzenie warunków umożliwiających mu pełnienie tej służby przez:

- a) stworzenie dla kupiectwa prywatnego równego startu z innymi sektorami w realizacji planu gospodarczego,
b) zmianę nastawienia władz skarbowych w kierunku dokonywania uzasadnionych wymiarów podatkowych,
c) likwidację zła gospodarczego odnośnie nielegalnych obrotów przez likwidację nielegalnych źródeł zaopatrzenia i zorganizowanie pełnego zaopatrzenia na drodze legalnej.

Z kolei przystąpiono do uchwalenia regulaminu Rady Zagadnień Gospodarczo-Ekonomicznych. Regulamin przyjęto przez aklamację.

W dalszym ciągu dokonano wyboru prezydium Rady Wojewódzkiej, w skład którego weszli pp.: prezes Centrali Zaopatrzenia i Zbytu Prywatnego Przem. w Łodzi — Konrad Sobczak, prezes Izby Rzemieślniczej w Łodzi — Stanisław Kaucz, wiceprezes Izby Przem.-Handl. w Łodzi — Stefan Gniadkowski, wiceprezes Ogólnopolskiego Zrzeszenia Hurtowników Włókienniczych — Franciszek Pawlak, prezes Spółdz. Gospodarczej „Włókno” — Marian Pyszczel, przewodniczą-

Perska ropa na polskim tankowcu

Centrala produktów naftowych otrzymała wiadomość z portu Abadan w Zatoce Perskiej, iż w dniu 4 bm. odpłynął stamtąd polski transportowiec „Karpaty” z ładunkiem ok. 8.700 ton naftowej ropy perskiej. Przyjazd tankowca do Gdańska spodziewany jest ok. 15 grudnia br.

Jest to pierwszy rejs polskiego tankowca z ropy perską. Dotychczas otrzymaliśmy jeden transport tej ropy, latem br. — na tankowcu angielskim. Tankowiec „Karpaty”, po wyładunku w Gdańsku, powróci do Abadan po następny ładunek perskiej ropy naftowej.

ZARZĄDZENIE Min. Skarbu

Ministerstwo Skarbu zdając sobie sprawę z trudności, jakie mogły nastąpić w terenie przy przeprowadzaniu akcji koncesjonowania, wobec zbliżającego się terminu 15 listopada, wydało szereg zarządzeń, które mają ułatwić przeprowadzenie akcji. Przede wszystkim wydano wiążące władze skarbowe zarządzenie, że petenci składający opiatę koncesyjną muszą być zainformowani tego samego dnia, a zaświadczenia o zaległościach podatkowych mogą być wydane najpóźniej dnia następnego po złożeniu o nie podania.

Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że w treści odwołań i zażaleń w sprawie podatków nie należy zamieszczać próśb o rozłożenie na raty tych podatków. Prośby takie należy składać jako oddzielne pisma.

Nie ma natomiast przeszkód, aby w treści odwołań względnie zażaleń w sprawie podatków zamieszczać prośby o wstrzymanie wzgl. ograniczenie egzekucji tych podatków.

Margaryna wkrótce na rynku

W najbliższym czasie ukaże się na rynku margaryna, produkcji państwowej fabryki „Unida” (dawniej „Amada”) w Gdańsku. Margaryna produkowana będzie w trzech gatunkach, z różnym procentem zawartości tłuszczów roślinnych i zwierzęcych. W okresie początkowym przewidywane jest zużycie całej produkcji na cele zaopatrzenia kartkowego, po cenie 34 złote za 1 kilogram.

Bałtyk bardziej słony

Badania chemiczne wody morskiej prowadzone przez Morskie Laboratorium Rybackie wykazały znacznie większy procent soli w ostatnich miesiącach w warstwach przydennych głębi gdańskiej.

Rynek jajczarski zostanie uregulowany ustawą

Ogólna produkcja jaj w roku 1947 wyniesie 1,5 miliarda sztuk — z czego ok. 1 miliard zostało skierowanych na spożycie. Z tej olbrzymiej masy jaj wies konsumuje 250 mlj., a ludność miejska 750 milionów. Z ilości 750 mlj. zaledwie ok. 200 milionów przejdzie przez zbiornice wiejskie lub inne aparaty hurtowe, reszta, czyli 550 milionów jest przedmiotem obrotu drobnych przekupniów i handlarzy.

Celem całkowitej zmiany stosunków panujących na tym odcinku, Ministerstwo Przemysłu i Handlu opracowuje specjalną ustawę jajczarską, która w swej realizacji ma przyczynić się nie tylko do uregulowania rynku jajczarskiego i wyeliminowania pośrednictwa spekulacyjnego, ale również do podniesienia jakości jaj i dać gwarancję konsumentowi, że otrzyma on jaja świeże po dostępnej cenie.

Nowa umowa plantacyjna zwiększy opłacalność uprawy lnu i konopi

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów zatwierdził na ostatnim posiedzeniu projekt umowy plantacyjnej dla lnu włóknistego i konopi na 1948 rok, przynoszącej plantatorom znacznie korzystniejsze warunki od dotychczasowych. Przewiduje się, że w wyniku nowoustalonych warunków kontraktowania — uprawy lnu włóknistego i konopi na podstawie nowych umów z roszarniami wzrosną do 35 — 40 tys. ha, podczas gdy obszar upraw, zakontraktowanych w roku bieżącym wyniósł ok. 16 tys. ha.

Uzyskany w ten sposób surowiec włóknisty da przemysłowi 10 — 11 tys. ton włókna, co ma tym większe znaczenie, że sytuacja w dziedzinie zakupów zagranicznych jest obecnie utrudniona. Wiele państw europej-

skich zredukowało obszary zasiewów, a światowe ceny lnu znacznie wzrosły.

Uchwała Komitetu Ekonomicznego zleca też Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu — niezwłoczne zakupienie za granicę 500 ton nasion lnu włóknistego i konopi. Projekt umowy plantacyjnej przewiduje, iż roszarnie zobowiązały się do odebrania plonu po cenach od 700 — 1.500 złotych za 100 kg słomy — w zależności od klasy. Przemysł włókienniczy gwarantuje plantatorom możliwość zakupu za otrzymaną należność tkanin bawełnianych po cenach komercyjnych. Roszarnie dostarczą plantatorom po 130 kg nasion na 1 ha uprawy.

Poprawa w stanie pogłowia zwierząt gospodarczych

Ostatnio Główny Urząd Statystyczny dokonał szacunku pogłowia zwierząt gospodarskich według stanu na koniec czerwca br. Podstawą szacunku był spis inwentarza żywego, przeprowadzony przez zarządy gminne w dniu 30. 6. 1947 r. Obliczenie GUS jest oparte na danych w 248 powiatach.

Szacunek dokonany przez GUS pozwala na ustalenie, o ile powiększył się inwentarz żywy w ostatnich dwóch latach oraz jakie są jeszcze braki w tej dziedzinie w porównaniu ze stanem przedwojennym.

Straty, które rolnictwo nasze poniosło w inwentarzu żywym na skutek wojny, są powoli wyrównywane. Wyrównywanie strat odbywa się przez naturalny przyrost oraz zakupy w Danii i krajach skandynawskich. Dostawy UNRRA odgrywały już na tym odcinku w roku bież. niewielką rolę.

W całej Polsce było na dzień 30. VI. br. ogółem 1996 tys. koni (w tym 1615 tys. powyżej 3-let — a więc zdolnych do pracy); 3.056 tys. krów (bydła rogatego ogółem było 4.691) i 4.215 tys. szt. trzody chlewnej, owiec było 950 tys., kóz — 682 tys.

Na ziemiach Odzyskanych w końcu I półrocza br. było 352 tys koni (w tym 300 tys. powyżej 3-let), 857 tys sztuk bydła (krów — 495 tys.), 865 tys. szt. trzody chlewnej, 175 tys. owiec i 248 tys. kóz.

Pomimo poważnego zwiększenia się liczby zwierząt gospodarskich w ostatnim roku, straty które zostały do uzupełnienia, są jeszcze duże. W stosunku do 1938 roku mamy w całej Polsce 63 proc. koni, 49 proc. krów, 44 proc. trzody chlewnej, 49 proc. owiec i 87 proc. kóz.

Na ziemiach centralnych sytuacja jest lepsza — w stosunku do r. 1938, koni mamy 73 proc., krów 58 proc., trzody chlewnej — 70 proc., owiec 75 proc. i kóz — 122 proc.

W stosunku do 1946 roku liczba koni w całej Polsce zwiększyła się o 15 proc. (powyżej 3-let — o 18 proc.), krów o 11 proc. (bydła rogatego ogółem — o 20 proc.), trzody chlewnej o 58 proc., owiec — o 31 proc., kóz o 25 proc.

W okresie od ogłoszenia tych oficjalnych danych przez GUS tj. od 30. VI. br. do chwili obecnej w starcie pogłowia nastąpiła pewna poprawa.

Kalendarzyk

Czwartek, 13 listopada 1947 r.
Katolicki: Stanisława Kostki
Słowiański: Stanisława

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeratów i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod Arkadami, tel. 24-29)

Bułgarzy nie przyjadą

BYDGOSZCZ (es). Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili, zapowiedziany przez nas występ artystów bułgarskich w Pom. Domu Sztuki — nie dojdzie do skutku.

Popularny lekarz sportowy wyjechał na specjalny kurs

BYDGOSZCZ (tj). Jak się dowiadujemy, popularny na terenie Bydgoszczy i Pomorza lekarz sportowy — dr Stoki, wyjechał do Warszawy na specjalny kurs doskonalący dla lekarzy sportowych, aby móc być tym bardziej użytecznym przy niesieniu pomocy i udzielaniu porad sportowcom.

Bawimy się w Kopernika

(a). Grono osób z Opieki Rodzicielskiej przy szkole św. Jana w Bydgoszczy urządza w sobotę 15 bm. o godz. 18 w auli gimnazjum im. Kopernika (Kopernika 1) zabawę taneczną, poprzedzoną programem artystycznym w wykonaniu znanych artystów Teatru Miejskiego i Polskiego Radia. Jako wstęp pobierać się będzie dobrowolne datki, przy czym czysty dochód z imprezy przeznaczony na bibliotekę i zakup pomocy naukowych dla dżitawy. Przygrywać będzie znakomity zespół muzyczny, a posilać spragnionych i głodnych dobrze zaopatrzonej w napoje i potrawy bufet.

Z życia Stronnictwa Pracy

Dyskusyjne poniedziałki SP Prelekcja dyr. J. Kluczyńskiego

BYDGOSZCZ, w listopadzie. Tematem prelekcji ostatniego wieczoru dyskusyjnego był stosunek Stronnictwa Pracy do zagadnień inicjatywy prywatnej.

Zmieniły się rewolucyjnie stosunki polityczne, społeczne i gospodarcze. By pracować pozytywnie w nowej rzeczywistości, trzeba przystosować się do niej psychicznie.

Metody gospodarki liberalnej należą już do przeszłości i Str. Pracy oparło swój program gospodarczy na zasadach chrześcijańsko-społecznych.

Program ten uznaje własność, jako instytucję społeczną, która przez zachowanie swobody twórczej jednostki i możliwości rozbudowy warsztatu pracy ma do spełnienia określonej i ważnej roli społecznej, a wreszcie jest gwarancją wolności osobistej, tej podstawy prawdziwej demokracji.

Obrona sektora prywatnego przez SP nie jest koniunkturalna i wynika z programu.

Rzemiosło, handel i przemysł prywatny z ok. pół milionem placówek stanowią poważną pozycję w naszym życiu gospodarczym. Uznaje ją rząd, pragnie jednak, by sektor prywatny składał się z ludzi fachowych, uczciwych i zdyscyplinowanych, a gospodarka tego sektora weszła w ramy ogólnego planu.

By Stronnictwo Pracy mogło wykonać swój program gospodarczy, a sektor prywatny mógł odnieść z tego jak największe korzyści, konieczne jest wzmożenie i usprawnienie wzajemnej współpracy.

Dalsze wnioski prelegenta pokrywają się z uchwałami, odbytej w przeddzień konferencji gospodarczej w Łodzi.

Dyskusja potoczyła się ok. o zagadnienia podziału życia gospodarczego pomiędzy trzy sektory i konieczności ochrony prawnej inicjatywy prywatnej; omówiono zagadnienie kapitalizacji w sektorze prywatnym, oraz koncesjonowania handlu.
Haw.

Uchwały M.R.N.

Sprawa b. cmentarza ewangelickiego przy ul. Jagiellońskiej — Opłaty za używanie dróg i ulic — Preliminarz budżetowy na rok 1948 przedłożony MRN w terminie — Kampe będzie sądzony w Bydgoszczy.

BYDGOSZCZ (tim). XXXII posiedzenie MRN otworzył przew. Stefan Rutkowski. Po odczytaniu sprawozdania z ostatniego posiedzenia Rady zaprzysiężono nowych radnych w osobach pp: Romanowskiego i Klotzowej. Następnie uzupełniono skład Komisji Kontroli Społecznej radnymi pp: Wojciechowskim, Kostrzem i Godyckim.

Szeroką dyskusję wywołała sprawa przejęcia i zamiany terenu b. cmentarza ewangelickiego przy ul. Jagiellońskiej na tereny przy ul. Maksymiliana Piotrowskiego. Wniosek Zarządu Miejsk. spotkał się z zarzutem przew. komisji finansowo-budżetowej p. Łukasika, który twierdził, że cmentarz przy Jagiellońskiej, na terenach którego Zarząd Miejski zamierza urządzić park publiczny, mógł być przydzielony miastu jako opuszczone mienie niemieckie, gdyby sprawa ta rozpatrywana była wcześniej. W chwili obecnej gmina ewangelicka zgadzając się na oddanie cmentarza miastu żąda wzamian oddania obiektu, który odpowiadałby równowartości cmentarza. Prez. Twardzicki odpowiadając na zarzut spóźnionych starań Zarządu Miejskiego o przydzielenie cmentarza miastu stwierdził, że cmentarz ten już 11. 9. 1945 decyzją władz woj. został przydzielony gminie ewangelickiej. W Zarządzie Miejskim sprawa ta wywniosła się dopiero przy końcu 1945 roku. Wobec tego, że sprawa cmentarza nie została całkowicie rozpracowana, postanowiono przekazać ją ponownie do rozpatrzenia.

Z kolei rozpatrywano wniosek Zarządu Miejsk. w sprawie przejęcia przedszkola przy ul. 3 Września oraz uchwalenia statutu tego przedszkola. Radni uznając placówkę powyższą za użyteczną i konieczną wyrazili zgodę na przyjęcie.

W dalszym ciągu obrad uchwalono opłaty za używanie dróg i ulic. Opłatom podlegają samochody osobowe, ciężarowe, ciągniki, przyczepki, powozy, powózki i wozy służące do jazdy oraz do przewożenia osób wzgl. ciężarów. Rowery, motorowery i wózki ręczne opłatom nie pod-

legają. Opłaty miesięcznie wynoszą: wóz jednokodny — 100 zł, dwukodny — 200 zł, wóz meblowy — 100 zł, motocykl — 200 zł, wóz ciężarowy 3 t — 300 zł, wóz ciężarowy 4 t — 400 zł, wóz cięż. 5 t — 500 zł. Wozy osobowe — 500 zł. Ulgi w opłatach przewiduje się dla organizacji polit. i wyższej użyteczności publ.

Dalszym punktem obrad była sprawa budżetu m. Bydgoszczy na rok 1948. Prez. Twardzicki złożył na wstępie wyjaśnienie do budżetu stwierdzając, iż jest w nim dążność do zaspokojenia potrzeb mieszkańców miasta. W układzie budżetu daje się zauważyć stabilizacja cyfr. Budżet w wydatkach na rok 1948 wynosi 350.007 tys. zł. Większe

wydatki niż w roku ub. spowodowały inwestycje, na kulturę i sztukę, zdrowie i inne. Co do wydatków, trzeba zaznaczyć, że zarówno preliminarz na rok 1948 jak i budżety za poprzednie lata układano w hierarchii gwałtowności potrzeb. Po zreferowaniu poszczególnych pozycji budżetu przez radnego Łukasika, budżet przyjęto.

W wolnych wnioskach przew. Rutkowski podał do wiadomości radnym, że otrzymał od N. T. N. pismo zawiadamiające MRN, że b. burm. Bydgoszczy Kampe nie został jeszcze Polsce wydany. W wypadku wydania go władzom polskim, nic nie stoi na przeszkodzie, aby był on sądzony w Bydgoszczy.

W masowej mogile spoczywają zwłoki 480 Żydów

BYDGOSZCZ (tim). W dniu dzisiejszym w Grabinie pod Koronowem rozpoczęto poszukiwania masowego grobu, w którym spoczywać mają szczątki 480 Żydów zamordowanych przez gestapo w roku 1939.

Poszukiwania przeprowadzają członkowie Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Bydgoszczy. Grób po-

mordowanych według zeznań kolejarza A. Wyrkowskiego znajduje się w lesie w pobliżu drogi wiodącej do Koronowa.

W grobie spoczywają szczątki mężczyzn, kobiet i dzieci żydowskich, pochodzących z Bydgoszczy i z Małopolski.

Wielki koncert symfoniczny w wykonaniu artystów angielskich

(a). Jak pokrótce donosiliśmy o tym w numerze wczorajszym, jutro o g. 19.30 w Pomorskim Domu Sztuki odbędzie się IV Koncert Symfoniczny, poświęcony muzyce angielskiej. Wykonawcami będą: Pomorska Orkiestra Symfoniczna pod dyr. Cleranca Raybould'a, znakomitego dyrygenta brytyjskiego, dyrektora Pierwszej Orkiestry Królewskiej Akademii Muzycznej i drugiego dyrygenta BBC, znanego szeroko w świecie muzycznym. Solistą koncertu będzie młody pianista i kompozytor angielski Newton Wood, który odegra z towarzy-

szem orkiestry piękny koncert Brittena.

Poza koncertem fortepianowym Brittena, usłyszymy Rapsodię Angielską Deliusa i Symfonię Nr 5 Williamsa.

Pozostałe bilety nabywać można codzień w kasie Pomorskiego Domu Sztuki, w godz. 10—13 i 15—18.

Zgłaszanie majątków nieaktywnych

(a). Zgodnie z zarządzeniem p. wojewody pomorskiego z dnia 3. 10. 47 osoby, będące w posiadaniu majątku ruchomego lub nieruchomego stowarzyszeń zarejestr. przed wojną, a dotąd niewznawiających działalności, są obowiązane zgłosić posiadanie tych majątków w ostatecznym terminie do 13 grudnia br. włącznie w Zarządzie Miejskim — wydz. pow. wł. adm. ogólnej, (Nowy Rynek 1, II ptr. pok. 42). W razie niezgłoszenia, osobom tym grozi odpowiedzialność karna za przywłaszczenie. Stowarzyszenia niereaktywne, które przed wojną nabyły osobowość prawną przez wpis do rejestru sąd., wzgl. do rejestru stowarzyszeń i związków Urzędu Woj. — o ile chcą nadal korzystać z osobowości prawnej zobowiązane są wnieść do Urzędu Woj. za pośrednictwem prezydenta miasta o ponowny wpis do rejestru stowarzyszeń i związków.

Maria Curie-Skłodowska odżyje na ekramie kina „Pomorzanin“

(a). W związku z przypadającą w listopadzie rocznicą urodzin Marii Curie-Skłodowskiej, wyświetlany będzie wkrótce w kinoteatrze „Pomorzanin“ nowy film amerykański, wytwórni Metro-Goldwyn Meyer.

Znany i ceniony reżyser Mervin Le Roi wiernie i interesująco przedstawił dzieje genialnej Polki — Marii Curie-Skłodowskiej i jej męża Piotra Curie. Treść filmu oparta na znanej książce córki uczonej — Ewy Curie.

Film jest głęboką opowieścią o miłości i pracy dwojga uczonych, którzy po latach trudów i mozolów w najcięższych warunkach uwierzyli w swoją pracę najwspanialszym sukcesem: odkryciem radu — najcenniejszego dla całej ludzkości pierwiastka.

Znakomity reżyser interesująco powiazał historię prawdziwej miłości i głębokiego umiłowania nauki

stwarzając dzieło, przemawiające do każdego rzetelnym realizmem i wzruszającym romantyzmem.

Pełne sentymentu, lecz jednocześnie nie pozbawione humoru są sceny oświadczeń, podróży poślubnej, którą państwo Curie odbywają na rowerach po różnych zakątkach Francji.

Doceniając powagę tematu, rolę główną powierzono rutynowanemu i odpowiedzialnemu aktorom Greer Garson wczuła się idealnie w postać genialnej uczoney, dając obraz kobiety, której radości i wzruszenia są żywym udziałem każdego widza. Również przekonujący i bezpośredni jest Walter Pidgeon w roli znakomitego uczoney i kochającego małżonka.

Film „Curie-Skłodowska“ przyjęty został przez zagraniczną krytykę filmową z dużym uznaniem i entuzjazmem.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR MIEJSKI

Dziś w czwartek o g. 19.30 „Obrońca Ksantypy“. Piątek: „Moralność pani Dulskiej“.

POMORSKI DOM SZTUKI

Czwartek, godz. 18.00 — występ chóru Swiesznikowa.

Piątek g. 19.30: IV Koncert symfoniczny pośw. muzyce angielskiej z udziałem dyrygenta R. Raybould i pianisty M. Wood.

Codziennie wystawa prac członków okręgu krakowskiego ZPAP.

TEATRY ŚWIETLNE

Pomorzanin: Baryczka. Orzeł: Belita tańczy. Wolność: Młodość Tomasza Edisona. Gryf: Pepita Jimenez. Bałtyk: Pani minister tańczy. Polonia: nieczynne.

DYŻUR APTEK

Do dnia 15 bm. pełnią dyżur: „Pod Niedźwiedziem“ — ul. Niedźwiedzia 11 (tel. 16-53) i „Przy Bielawach“ — Al. 1 Maja 91 (tel. 23-61).

POGOTOWIE PRZECIWWENRYCZNE

W lokalu pogotowia ratunkowego, ul. Pomorska 16 i przy ul. Podwałe 15 (wejście z pl. Kościeleckich) czynne całą noc.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY

Komenda Miasta MO 23-47. — Pogotowie ratunkowe 10-00. — Straż pożarna 29-70. — Międzymiastowa 00.

* (a). Zebranie naukowe Bydg. Towarzystwa Lekarskiego. Zarząd Bydg. Tow. Lekarskiego podaje do wiad., że XXI zebranie naukowe odbędzie się w czwartek, 13. bm o g. 19 w szpitalu miejskim (ul. C. Skłodowskiej).

Piątek, 14 listopada 1947 r.

6.00 — progr. og.-polski. 6.50 — progr. na dzień bież. 6.59 — progr. og.-polski. 12.20 — z mikrofonem po kraju, aud. z Torunia. 12.30 — konc. muzyki ludowej. 14.50 — kursy radiowe dla nauczycieli — Toruń. 15.00 — przegl. prasy pom. 15.10 — muz. dla wszystkich z płyt. 15.40 — konc. reklamowy. 15.55 — wiad. z Pomorza. 16.00 — progr. og.-polski. 19.00 — konc. żywc. 19.15 — progr. og.-polski. 24.00 — zakończ. audycji.

Dziś Brda—Zjednoczenie w boksie

BYDGOSZCZ (tj). Przypominamy miłośnikom boks, że w dniu dzisiejszym o g. 19 odbędzie się w sali przy ul. Konarskiego ciekawy mecz pięściarski między Brdą a Zjednoczeniem. Szczególne zainteresowanie budzi występ Józwiaka w wadze piórkowej Leczkowskiego w wadze lekkiej oraz spotkania Pollaka z Sobkiem i Chyły z Radtkem.

KOMENDA WOJEWÓDZKA M. O. W BYDGOSZCZY

ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę około 220 kompletów do umywalni, składających się z: 220 sztuk wiader ocynkowanych, 220 sztuk dzbanków na wodę — emaliowanych, 220 sztuk miednic do mycia — emaliowanych.

Oferty na całkowitą dostawę 220 kompletów w zalakowanych kopertach z napisem „Dostawa 220 kompletów do umywalni“ — należy składać do K. W. M. O. w Bydgoszczy, ul. Chodkiewicza nr 30, pokój 113, do dnia 13 listopada 1947 r. godz. 11, w którym to czasie nastąpi otwarcie ofert.

Równocześnie przy składaniu ofert należy dostarczyć jeden komplet oferowanych naczyń.

Do oferty należy dołączyć kwit z kasy Komendy Wojewódzkiej M. O., pokój nr 113, na wpłacone wadium w wysokości 2% od sumy oferowanej.

Komenda Wojewódzka M. O. w Bydgoszczy zastrzega sobie wybór oferenta lub unieważnienie przetargu bez podania przyczyn i zwrotu kosztów.

MIESIĄC NISKICH CEN

tylko od 10 listopada do 10 grudnia
we wszystkich sklepach
CENTRALI HANDLOWEJ

Plata

pod zarządem państw, Centrali Zbytu Przem. Skórzanego
Zniżka od 10 — 40%

NAUKA

Korespondencyjne
kursy księgowości. Informacje:
Lublin, skr. poczt. 105. (01411)

SPRZEDAŻ

KRAWATY, SZALE I KOSZULE
poleca, wzory najmodniejsze — najtaniej — Wytwórnia Edward Krysiak, Łódź, Piotrkowska 136. Wysyłamy za pobraniem pocztowym. (01364)

Bibutki - Gilzy

cenę hurtową 01551
J. Przybysz
POZNAŃ, Mielżyńskiego 14
Telefon 49-33
Prowincja zaliczenie.

Domy

wille, gospodarstwa, młyny, place budowlane, interesa handlowe poleca, nowe zlecenia sprzedaży przyjmuje Matek, Bydgoszcz, Al. 1-go Maja 46. (1483)

Ozdoby choinkowe

dla wszystkich. Lameta, bomby, wlos anielski, zimne ognie, świeczki, licharzyki itp. po cenie hurtowej. Nowości! Komplety ozdób zawierające przybory na jedną choinkę: „Popularny” w cenie zł 750, „Ludowy” zł 1200 i „Specjalny” zł 2.000. Wysyłka za zaliczeniem. Cenniki na żądanie. „Reklama”, Łódź, Piotrkowska 46. (01350)

Bizuterię

srebrną: branzoletki, broszki, cygarniczki, spinki do mankietów itp. poleca Wytwórnia biżuterii W. Kruk, Poznań, 27 Grudnia 2. Sprzedaż hurtowa. (01214)

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM RADIOWY

Piątek, dnia 14 listopada 1947 r.

6.00 Sygnał czasu, pieśń poranna; 6.05 Gimnastyka poranna; 6.15 Wiadomości poranne; 6.20 Muzyka; 6.59 Sygnał czasu; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka; 8.20 Informacje ogólnopolskie; 8.25 Skrzynka PCK; 8.35 Kwadrans prozy „Starosta warszawski” — powieść I. Kraszewskiego; 8.50 Muzyka; 9.00 Audycja dla szkół; 10.40 Audycja Ministerstwa Oświaty — Umasowienie kultury w ZSRR; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z wieży Mariackiej; 12.03 Wiadomości południowe; 12.08 Przegląd prasy stołecznej; 12.15 Muzyka; 12.20 Z mikrofonem po kraju — I w zimie kwitną kwiaty — reportaż z Torunia z pomorskich zakładów ogrodniczych Zarz. Głównego Zw. Samopomocy Chłopskiej — opracował Zdzisław Kunstman; 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.20 Koncert muzyki dawnej w wykonaniu chóru mieszanego P. R. pod dyr. Jerzego Kołaczekowskiego, Stefana Rachonia i Zygmunta Lednickiego — skrzypce, Jerzego Lefeldta — fortepian; 16.50 Audycja dla chorych; 17.05 Audycja harcerska dla młodzieży; 17.20 Skrzynka techniczna; 17.30 Radziecka pieśń ludowa; 17.45 Juliusz Benesic — felieton Czesława Jastrzębiec - Kozłowski; 18.00 Czeski nonet; 19.15 Koncert muzyki jugosłowiańskiej w wyk. orkiestry Państwowej Filharmonii Krakowskiej — dyryguje Milan Horwał, solistka — Anita Meze — sopran; 21.30 Powrót Józefa — słuchowisko oryginalne Miłosza Welińskiego; 22.15 Utwory Stanisława Moniuszki — płyty; 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego; 23.10 Muzyka ludowa; 23.40 Program na dzień następny; 23.50 Rezerwa; 23.55 Z ostatniej chwili; 24.00 Zakończ. audycji.

po ciężkiej pracy...
OBIAD, I NA DESER,
ZNAKOMITY BUDYŃ

Suba

Kalska Wytwórnia Krawatów

Tadeusz Olejnik i Ska
Kalisz, Pl. 11 Listopada 15
poleca w wielkim wyborze najmodniejsze wzory
po cenach hurtowych.
Wysyłamy za pobraniem pocztowym. (01128)

Nagroda 5000

za odniesienie zgubionego w Gdańsku wzgl. w pociągu Gdańsk-Wejherowo w dniu 4. 11. 47 r. Dziennika budowy (książka w granat. okładce)

Spółdzielnia 01537
Przemysłu Budowlanego
„Energia”
w Sopocie, ul. Chopina 1.

Czytajcie „IKP”

Fabryka

Tektury pod Zarządem Państwowym w Tarnowie, pow. Złotów poszukuje sił fachowych oraz robotników niewykwalifikowanych: robotnicy do obsługi warków, hydraulicy, ślusarze, murarze, elektrycy, majstronowie, zmielnicy do maszyny karłowej, palacze i maszyniści do parowej maszyny. Oferty składać pod adresem fabryki. (01509)

Pomocnik

fryzjerski dobra siła potrzebny od zaraz, mieszkanie, utrzymanie zapewnione. Żurkiewicz, Świdwin, 1 Maja nr 17, pow. Białogard. (01541)

Potrzebna

w średnim wieku uczciwa samotna osoba na wieś ze znajomością gotowania oraz hodowli drobiu. Warunki według umowy. Oferty IKP Bydgoszcz pod „1506”. (1506)

RÓŻNE

Każdy

może leczyć się ziołami według znakomitej książki prof. Dr. Muzyskiego „Ziołolecznictwo”. 500 recept ziołowych na wszelkie choroby. Cena zł 520 z przesyłką. Polska Agencja Wydawnicza Łódź, Piotrkowska 46. (01502)

KUPNO

Włosie końskie
(ogony), każda ilość kupuje Drażkowski i Ska, Bydgoszcz, ul. Wyzwolenia 1 (przy Placu Teatralnym). (1401)

Encyklopedię

Gutenberga kompletną kupię. Oferty do IKP Bydgoszcz pod „Cena”. (1509)

SHAPING (strugarki poprzeczne)

skok 400 mm dostarcza: (01553)

Bracia LILPOP & SZULC i S-ka
POZNAŃ, ul. Czerwonej Armii 4

Akordeony

i instrumenty dęte stale kupuje Julian Kielbich - Spadk., Bydgoszcz, Al. 1 Maja 44, tel. 3781. (1503)

Fotoaparaty

małoobrazkowe, powiększalniki, projektory i inne zakupi Jan Pujdak i Ska, Łódź, Piotrkowska 83. 01318

WOLNE POSADY

Lekarzy-dentystów

zaangażuje Klinika Dentystyczna. Warunki do omówienia. Gdynia, I Armii W. P. 19. (01469)

Fryzjerka

potrzebna zaraz. Warunki dobre utrzymaniem, mieszkaniem. Lampart, Górzno, pow. Brodnica (Pomorze). (1512)

Do mego

przedsiębiorstwa szukam wspólnika z gotówką 500.000 zł. Oferty IKP Bydgoszcz pod „1502”. (1502)

Przedstawiciele!

na knoty, ozdoby choinkowe, poszukuje Hurtownia Artykułów Gospodarczych Inowrocław, ul. Szeroka 3, tel. 19-24. (01544)

ZAMIANY

Planino

za parcelę zamienię — dopłacę. Oferty PAP Poznań, Mielżyńskiego 8 pod nr „4898”. (01552)

POKOJE

umeblowanego poszukuję. Oferty IKP Bydgoszcz pod „AS”. (1501)

Tylko warsztaty radiowe

wyposażone w najlepsze instrumenty i zatrudniające najlepszych fachowców, mogą gwarantować fachową, solidną i szybką naprawę
Droga do lepszego odbioru tylko przez 1504 firmę

JUPITER
BYDGOSZCZ
Stary Rynek 20, tel. 18-85

Gwarantowany

Płyn do hamulców hydraulicznych „HYDROLIT” zimowy poleca 01852 „Technochemia” lab. chem. Gdańsk-Wrzeszcz ul. Batorego 41, tel. 4-14-80
Wysyłka za zaliczeniem

Który

z szlachetnych mężczyzn chciałby podzielić swój los życia z 30-letnią i zostać tatusem 5-cio letniej dziewczynki. Oferty IKP Bydgoszcz pod „1511”. (1511)

Szafynka

31 lat, przystojna, zamożna, poznaj kupca ewil. przemysłowca. Cel matrymonialny. Oferty PAR Poznań, ul. Ratajczaka 7 pod „11.355”. (01549)

Wdowa

posiadająca dobrze prosperujące przedsiębiorstwo handlowe w dużym mieście, oraz nieruchomości, pragnie poznać odpowiedniego mgra. farnacji lub dypl. drogiście po 50-ce, samotnego, solidnego, z większą gotówką w celu matrym. Oferty składać do IKP Poznań, Działuńskich 8 pod nr „21”. (01548)

Jeżeli

marzysz o własnym cichym domu, przystojnym mężu lubiącyemu rodzinne ognisko, a masz poniżej lat 26 i zalety podobne odeszły się na poste - restante Sępólna koło Szczecina pod „Urządnik 32”. (01531)

Kawaler

lat 38, rzędcą majątku, posłubił odpowiednią pannę, Pomorzankę bez majątku. Oferty fotografii Poste-restaurant Bydgoszcz „555”. (1513)

Kawaler

zremieślnik lat 34 posłubił pannę do lat 30. Oferty poważne Sopot, Poste-Restante nr leg. 113. (01538)

NA JSKUTECZNIE JSZA
IKP
REKLAMA w **IKP**

HUMOR ZAGRANICZNY

ODMIENNE GUSTA

— Pani pracuje bardzo dobrze, panno Stefciu, niestety moja żona jest odmiennego zdania... (Til. Bits)

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Bydgoszcz, Marsz. Focha 20
DZIAŁ OGŁOSZENI I PRENUMERATY
W BYDGOSZCZY:
ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 24-29.
Za niedoreczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Reklamodawcy niezamówionych Reklamacji nie zwraca. Za dzień ogłoszeniowy Red. nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH, AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODREBNE WYDANIA „IKP”
WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 20 — TEL. 33-41 I 33-42

OGŁOSZENIA: Drobne po 15 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy 5 zł za słowo. Minimalna opł. za 10 słów.
Tłusty druk 100% drożej
Ogłosz. milimetr.: w tekście 50 zł, za 1 mm Za tekstem 20 zł
Urzędowe przetarg: 20 zł. Nekrologi od 20—50 zł. Tabularyczne, bilanse 30 zł. Niedziela i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.